

218

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 9 grudnia 1986 r.

w sprawie udziału uspołecznionych zakładów pracy w kształceniu politechnicznym uczniów szkół ogólnokształcących.

Na podstawie art. 41 pkt 4 ustawy z dnia 15 lipca 1961 r. o rozwoju systemu oświaty i wychowania (Dz. U. Nr 32, poz. 160, z 1971 r. Nr 12, poz. 115, z 1972 r. Nr 16, poz. 114, z 1975 r. Nr 45, poz. 234 i z 1984 r. Nr 49, poz. 253) i art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 grudnia 1983 r. o Państwowym Funduszu Aktywizacji Zawodowej (Dz. U. Nr 75, poz. 334 i z 1985 r. Nr 37, poz. 174) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) kształceniu politechnicznym — rozumie się przez to każdą formę przygotowywania uczniów do czynnego udziału w życiu społeczno-gospodarczym kraju, wyrabianie w nich nawyków sumiennej i rzetelnej pracy, szacunku do pracy, umiejętności jej organizowania i wykonywania, uczenie zasad gospodarności oraz stosowania zdobytej wiedzy i umiejętności w działaniu praktycznym,
- 2) zakładach pracy — rozumie się przez to przedsiębiorstwa państwowe i inne uspołecznione, zwłaszcza produkcyjne i usługowe, zakłady pracy, warsztaty szkoleniowe tych zakładów, placówki oświatowo-wychowawcze, zakłady społeczne służby zdrowia, instytucje społeczno-kulturalne i inne, a także urzędy państwowe.

§ 2. 1. Realizacja kształcenia politechnicznego odbywa się we współpracy szkół z zakładami pracy.

2. Zakłady pracy uczestniczą w kształceniu politechnicznym uczniów głównie przez:

- 1) umożliwienie uczniom wstępu na swój teren w celu zapoznania się z zakładem oraz charakterem prac w nim wykonywanych; nie dotyczy to zakładów o szczególnych zagrożeniach wypadkowych i znacznej szkodliwości dla zdrowia prac występujących w tych zakładach,
- 2) wyposażanie szkolnych pracowni przedmiotowych, zwłaszcza technicznych, w materiały, narzędzia i sprzęt zbędne dla zakładu, a które mogą być przydatne do realizacji kształcenia politechnicznego,
- 3) podejmowanie — w miarę możliwości — dodatkowej produkcji urządzeń służących unowocześnianiu procesu dydaktyczno-wychowawczego, w tym mikrokomputerów oraz zestawów do montażu z zakresu elektroniki, udzielanie pomocy w wyposażaniu szkół w te urządzenia oraz w ich instalacji i obsłudze,
- 4) kontakty wysoko kwalifikowanej kadry specjalistów — pracowników zakładu — ze szkołami w celu pobudzania i rozwijania zainteresowań i uzdolnień politechnicznych uczniów,
- 5) popularyzację zawodów szczególnie przydatnych w danym zakładzie oraz udzielanie uczniom pomocy w wyborze zawodu i dalszej drogi kształcenia,
- 6) organizację i realizację na swoim terenie praktyk uczniowskich.

3. W ramach zadań, o których mowa w ust. 2 pkt 1, zakłady pracy wyznaczają odpowiednio przygotowanego

pracownika, pod którego kierunkiem uczniowie zapoznają się z:

- 1) przedmiotem działania, profilem i procesem produkcji zakładu,
- 2) perspektywami jego rozwoju,
- 3) osiągnięciami w zakresie postępu naukowo-technicznego,
- 4) warunkami socjalno-bytowymi załogi,
- 5) obowiązującymi w zakładzie przepisami dotyczącymi bezpieczeństwa i higieny pracy,
- 6) obowiązkami zakładu pracy w zakresie ochrony środowiska,
- 7) formami kontaktów zakładu pracy z obywatelami; dotyczy to zwłaszcza zakładów o charakterze nieprodukcyjnym.

4. Zadania wymienione w ust. 2 i 3 są realizowane we współpracy z organizacjami politycznymi, związkowymi, społecznymi i młodzieżowymi oraz samorządami pracowniczymi działającymi na terenie zakładów pracy.

§ 3. 1. Zakłady pracy mogą przekazywać nieodpłatnie na rzecz szkół materiały odpadowe z produkcji lub wyroby niepełnowartościowe oraz wycofane z eksploatacji maszyny, narzędzia i inne urządzenia techniczne przydatne do celów kształcenia politechnicznego.

2. Przekazywanie materiałów i innych środków wyposażenia, o których mowa w ust. 1, następuje za pośrednictwem wojewódzkich pracowni dydaktyczno-technicznych lub w uzasadnionych przypadkach, także w ramach umów patronackich — bezpośrednio szkołom.

§ 4. 1. Zakłady pracy organizują i prowadzą praktyki uczniowskie. Tematykę praktyk oraz wymiar godzin przeznaczonych na ich realizację określają plany i programy nauczania ustalone przez Ministra Oświaty i Wychowania.

2. Nadzór pedagogiczny nad praktykami sprawuje dyrektor szkoły bezpośrednio lub za pośrednictwem wyznaczonego nauczyciela — opiekuna grupy praktykantów — z ramienia szkoły.

§ 5. Organy bezpośrednio nadzorujące szkoły w porozumieniu z zakładami pracy położonymi na danym terenie ustalają wykaz zakładów, w których odbywają się praktyki uczniowskie.

§ 6. 1. Praktyki uczniowskie w zakładach pracy są prowadzone przez instruktorów — pracowników zakładu.

2. Nadzór nad realizacją programów praktyk sprawują w zakładach pracy opiekunowie (kierownicy) praktyk — pracownicy zakładów pracy, wyznaczeni przez kierownika zakładu w porozumieniu ze szkołą.

3. Opiekunowie (kierownicy) praktyk uczestniczą w realizacji zadań, o których mowa w § 7, oraz prowadzą dokumentację związaną z przebiegiem praktyk w zakładzie pracy.

§ 7. Zakłady pracy prowadzące praktyki przygotowują i zapewniają uczniom:

- 1) pełną informację, o której mowa w § 2 ust. 3, a także instruktaż w zakresie obowiązujących w zakładzie przepisów dotyczących porządku i dyscypliny pracy, tajemnicy państwowej i służbowej oraz innych podstawowych przepisów prawa odnoszących się do działalności zakładu,
- 2) stanowiska pracy dostosowane do wybranego profilu praktyk, wieku i możliwości psychofizycznych uczniów oraz niezbędne urządzenia, sprzęt, narzędzia i materiały,
- 3) ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków tych uczniów, którzy nie są objęci ubezpieczeniem prowadzonym przez szkołę,
- 4) w razie potrzeby — odzież ochronną i roboczą,
- 5) warunki pracy zgodne z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy i z przepisami o ochronie pracy młodocianych, w tym możliwość korzystania z zakładowych urządzeń higieniczno-sanitarnych i środków czystości, a także pomieszczeń do przechowywania odzieży,
- 6) możliwość korzystania w czasie wykonywania praktyk ze świadczeń zakładowych placówek służby zdrowia,
- 7) w miarę potrzeby — możliwość korzystania z zakładowych urządzeń socjalnych i kulturalnych.

§ 8. 1. Zakłady pracy wspólnie z zainteresowanymi szkołami zapewniają opiekę wychowawczą nad uczniami odbywającymi praktyki.

2. W czasie praktyk uczniowie są obowiązani przestrzegać ustaleń regulaminu zakładowego. W razie naruszenia regulaminu zakład pracy jest obowiązany zawiadomić szkołę, która wyciąga stosowne konsekwencje wobec ucznia.

§ 9. Kierownicy zakładów pracy są obowiązani umożliwić dyrektorom szkół pełnienie w zakładach nadzoru pedagogicznego nad przebiegiem praktyk uczniowskich.

§ 10. Zakłady pracy prowadzące działalność z zakresu rolnictwa powinny świadczyć szkołom poradnictwo w sprawach upraw, nawożenia, stosowania środków ochrony roślin, a także wykonywać nieodpłatnie prace związane ze stosowaniem środków ochrony roślin i nawozów mineralnych na działce szkolnej, na której odbywają się praktyki uczniowskie.

§ 11. Praktyki odbywają się na podstawie umowy zawartej między szkołą a zakładem pracy; umowa powinna ustalać przede wszystkim program praktyk, terminy ich rozpoczęcia i czas trwania, liczbę uczniów skierowanych na praktyki, z uwzględnieniem uczniów nie objętych ubezpieczeniem od następstw nieszczęśliwych wypadków, którym zakład pracy powinien zapewnić to ubezpieczenie w myśl § 7 pkt 3.

§ 12. 1. Wydatki ponoszone z tytułu udziału zakładów pracy w kształceniu politechnicznym uczniów obciążają, z uwzględnieniem dalszych przepisów, koszty działalności zakładów. Wydatki te są ujmowane w bieżących i perspektywicznych planach rozwoju społeczno-gospodarczego zakładu.

2. Państwowe przedsiębiorstwa gospodarki rolnej i państwowe gospodarstwa rolne finansują z dotacji budżetowej koszty związane z prowadzeniem praktyk uczniowskich. Sposób uruchamiania dotacji regulują odrębne przepisy.

3. Urzędy i instytucje państwowe, placówki oświatowo-wychowawcze, zakłady społeczne służby zdrowia oraz instytucje społeczno-kulturalne, prowadzące praktyki uczniowskie, ponoszone z tego tytułu wydatki planują i pokrywają z budżetu.

§ 13. Zakłady pracy prowadzące praktyki uczniowskie, z wyjątkiem zakładów wymienionych w § 12 ust. 2 i 3, otrzymują z Państwowego Funduszu Aktywizacji Zawodowej, jako formę pomocy Państwa, zwrot wydatków poniesionych na finansowanie:

- 1) dodatków i premii wypłacanych pracownikom zakładów, za wykonywanie obowiązków opiekunów (kierowników) praktyk uczniowskich,
- 2) składek na ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków uczniów, o których mowa w § 7 pkt 3.

§ 14. 1. Opiekun (kierownik) praktyk, w zależności od warunków odbywania praktyk uczniowskich, specyfiki zakładu i charakteru wykonywanej pracy oraz liczebności uczniów i grup praktykantów, może być całkowicie lub częściowo zwolniony przez dyrektora zakładu od zajęć wynikających ze stosunku pracy. Za czas całkowitego lub częściowego zwolnienia od zajęć opiekunowi (kierownikowi) praktyk przysługuje wynagrodzenie obliczone jak za urlop wypoczynkowy.

2. Jeżeli nie zachodzi potrzeba zwolnienia opiekuna (kierownika) praktyk od zajęć w myśl ust. 1, zakład pracy wypłaca mu za okres trwania praktyk dodatek w wysokości do 20% wynagrodzenia miesięcznego, obliczonego jak za urlop wypoczynkowy.

3. W zależności od wyników praktyk uczniowskich opiekun (kierownik) praktyk może otrzymać z zakładu pracy premię w wysokości od 10 do 20% wynagrodzenia miesięcznego za okres trwania praktyk, obliczonego jak za urlop wypoczynkowy. Premię przyznaje dyrektor danego zakładu pracy na podstawie oceny przez szkołę wyników praktyk; ocena powinna być przekazana do zakładu pracy w terminie do 4 tygodni od daty zakończenia praktyk.

4. Instruktorzy, o których mowa w § 6 ust. 1, otrzymują dodatkowe wynagrodzenie oraz mogą być zwalniani od zajęć wynikających ze stosunku pracy na zasadach określonych w przepisach o wynagradzaniu osób szkolących pracowników w uspołecznionych zakładach pracy.

§ 15. Terenowy organ administracji państwowej stopnia podstawowego wykonujący pośrednictwo pracy, właściwy ze względu na siedzibę zakładu pracy prowadzącego praktyki uczniowskie, dokonuje zwrotu wydatków, o których mowa w § 13, na podstawie udokumentowanego rozliczenia, przedstawionego w terminie ustalonym z tym organem. Jeżeli zwrot wydatków następuje jednorazowo za dany rok kalendarzowy, rozliczenie powinno być przedstawione w terminie nie przekraczającym 15 dni po zakończeniu roku.

§ 16. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: Z. Messner